

FATF*GAFI

Finančná akčná skupina proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti

Vysvetľujúci komentár k Osobitnému odporúčaní II: Kriminalizácia financovania terorizmu a pridruženého prania špinavých peňazí

Cieľ

1. Osobitné odporúčanie II (OO II) bolo vytvorené s cieľom zabezpečiť právomoc štátov stíhať a uvalovať sankcie na osoby financujúce terorizmus. Vzhľadom na úzke prepojenie medzinárodného terorizmu a (okrem iného) prania špinavých peňazí je ďalším cieľom OO II zdôrazniť toto prepojenie tak, že štáty budú mať povinnosť klasifikovať trestný čin financovania terorizmu ako predikátny trestný čin legalizácie príjmov z trestnej činnosti. Základom pre kriminalizáciu financovania terorizmu by mal byť Dohovor OSN o potláčaní financovania terorizmu z roku 1999.¹

Definície

2. Pre účely OO II a tohto Vysvetľujúceho komentára platia nasledovné definície:
- a) Termín *finančné prostriedky* označuje aktíva akéhokoľvek druhu, hmotné aj nehmotné, hnutelné aj nehnuteľné, nadobudnuté akýmkoľvek spôsobom; právne dokumenty alebo listiny v akejkolvek forme vrátane elektronickej a digitálnej, dokazujúce nárok alebo zainteresovanosť na takýchto aktívach, vrátane (avšak nielen) bankových úverov, cestovných šekov, bankových šekov, peňažných poukázok, akcií, cenných papierov, dlhopisov, zmeniek, akreditívov.
 - b) Termín *terorista* označuje akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá: i) spácha alebo sa pokúsi spáchať teroristické činy, a to akýmkoľvek spôsobom, priamo alebo nepriamo, protiprávne a úmyselne; ii) sa ako komplic podieľa na teroristických činoch; iii) organizuje alebo navádza iné osoby na páchanie teroristických činov ; alebo iv) prispieva k páchaniu teroristických činov prostredníctvom skupiny osôb konajúcich so spoločným zámerom, pri ktorom sa toto prispievanie deje medzinárodne a s cieľom napomáhať tomuto teroristickému činu, resp. s vedomím, že táto skupina zamýšľa spáchať teroristický čin.
 - c) Termín *teroristický čin* zahŕňa:
 - i) Čin, ktorý je trestným činom v rozsahu a podľa definície v jednej z nasledovných dohôd: Dohovor o potláčaní protiprávneho zmocnenia sa lietadiel (1970), Dohovor o potláčaní protiprávnych činov ohrozujúcich bezpečnosť civilného letectva (1971), Dohovor o zabránení a trestaní trestných činov proti osobám požívajúcim medzinárodnú ochranu, vrátane diplomatických zástupcov (1973), Medzinárodný dohovor proti braniu rukojemníkov (1979), Dohovor o fyzickej ochrane jadrového materiálu (1980), Protokol o potláčaní protiprávnych násilných činov na letiskách medzinárodnej leteckej prepravy, doplňujúci Dohovor o potláčaní protiprávnych činov proti bezpečnosti civilnej leteckej prepravy (1988), Dohovor o potláčaní protiprávnych činov proti bezpečnosti námornej plavby (1988), Protokol o potláčaní protiprávnych

¹ Hoci tento Dohovor OSN ešte nebol v platnosti v čase pôvodného vydania OO II v októbri 2001 - čo je dôvod, prečo sa nespomína v samotnom Osobitnom odporúčaní - cieľom FATF od vydania OO II bolo zopakovať a posilniť úroveň kriminalizácie stanovenú v Dohovore (obzvlášť v jeho článku 2). Dohovor vstúpil do platnosti v apríli 2003.

činov proti bezpečnosti pevných rámp na kontinentálnej plošine (1988) a Medzinárodný dohovor o potláčaní teroristického bombardovania (1988); a

(ii) Akýkoľvek iný čin s úmyslom spôsobiť smrť alebo vážne telesné zranenie civilnej osobe alebo akejkoľvek inej osobe, ktorá nezohráva aktívnu úlohu v incidentoch ozbrojeného konfliktu, ak je účelom takéhoto činu z hľadiska jeho povahy alebo kontextu zastrašiť obyvateľstvo alebo nútiť vládu štátu alebo medzinárodnú organizáciu k vykonaniu akéhokoľvek činu, resp. zabrániť im v jeho vykonaní.

- d) Termín financovanie terorizmu zahŕňa financovanie teroristických činov, teroristov a teroristických organizácií.
- e) Termín teroristická organizácia označuje každú skupinu teroristov, ktorá: i) spácha alebo sa pokúsi spáchať teroristické činy, a to akýmkoľvek spôsobom, priamo alebo nepriamo, protiprávne a úmyselne; ii) sa ako komplic podieľa na teroristických činoch; iii) organizuje alebo navádza iné osoby na páchanie teroristických činov ; alebo iv) prispieva k páchaniu teroristických činov prostredníctvom skupiny osôb konajúcich so spoločným zámerom, pri ktorom sa prispievanie deje medzinárodne a s cieľom napomáhať tomuto teroristickému činu, resp. s vedomím, že táto skupina zamýšľa spáchať teroristický čin.

Charakteristiky trestného činu financovania terorizmu

3. Trestné činy financovania terorizmu by mali zahŕňať každú osobu, ktorá dobrovoľne a akýmkoľvek spôsobom poskytne alebo zhromaždí finančné prostriedky s protizákonným úmyslom alebo vedomím ich použitia, v celku alebo sčasti: (a) na spáchanie teroristického činu(ov); (b) teroristickou organizáciou; alebo (c) individuálnym teroristom.
4. Kriminalizácia financovania terorizmu výlučne na základe napomáhania, pokusu alebo sprisahania nie je v súlade s týmto Odporúčaním.
5. Trestné činy financovania terorizmu by mali zahŕňať všetky finančné prostriedky bez ohľadu na to, či pochádzajú z legitímneho alebo nelegitímneho zdroja.
6. Uznanie financovania terorizmu za trestný čin by nemalo byť podmienené tým, že finančné prostriedky: a) boli skutočne použité na spáchanie alebo pokus o spáchanie teroristického činu; alebo b) sú napojené na konkrétny(e) teroristický(é) čin(y).
7. Trestným činom by tiež mal byť pokus o spáchanie trestného činu financovania terorizmu.
8. Trestným činom by malo byť aj zapájanie sa v nasledovných aktivitách:
 - a) Účasť na trestnom čine podľa odsekov 3 alebo 7 tohto Vysvetľujúceho komentára v pozícii komplica;
 - b) Organizovanie alebo navádzanie iných osôb na spáchanie trestného činu podľa odsekov 3 alebo 7 tohto Vysvetľujúceho komentára;
 - c) Prispievanie k spáchaniu jedného alebo viacerých trestných činov uvedených v odsekoch 3 alebo 7 tohto Vysvetľujúceho komentára skupinou osôb konajúcich so spoločným zámerom. Takéto prispievanie musí byť úmyselné a vykonané buď: i) s cieľom prehĺbiť

trestnú činnosť alebo trestný zámer skupiny, pričom takáto činnosť alebo zámer zahŕňa spáchanie trestného činu financovania terorizmu; alebo ii) s vedomím zámeru skupiny spáchať trestný čin financovania terorizmu.

9. Trestné činy financovania terorizmu by mali byť predikátnymi trestnými činmi legalizácie príjmov z trestnej činnosti.
10. Trestné činy financovania terorizmu by sa mali uplatňovať bez ohľadu na to, či osoba, ktorá trestný čin(y) údajne spáchala, je v tej istej alebo v inej krajine, než je krajina, kde sa terorista(i)/teroristická organizácia(e) nachádza(jú), resp. kde došlo/dôjde k spáchaniu teroristického činu(ov).
11. Zákon by mal umožňovať odvodzovať prvok úmyselnosti trestného činu financovania terorizmu z objektívnych vecných okolností.
12. Trestná zodpovednosť za financovanie terorizmu by sa mala vzťahovať aj na právnické osoby. V prípadoch, kedy to nie je možné (t.j. kvôli základným princípom domáceho právneho poriadku), by sa mala aplikovať občianska alebo administratívna zodpovednosť.
13. Podriadenie právnických osôb trestnej zodpovednosti za financovanie terorizmu by nemalo vylučovať možnosť paralelných trestných, občianskych alebo administratívnych konaní v krajinách, kde existuje viacero foriem zodpovednosti.
14. Fyzické a právnické osoby by mali byť vystavené účinným, primeraným a odstrašujúcim trestným, občianskym alebo administratívnym sankciám za financovanie terorizmu.